

2019-04-15

REV 18-2018

Regionstyrelsen

 region västerbotten
Inkom: 2019 -04- 16
Dnr:

Granskning av landstingsstyrelsens förvaltning av stiftelser

Landstingsstyrelsens förvaltning

År 2018 förvaltade landstingsstyrelsen tre stiftelser. Det sammanlagda kapitalet i dessa var drygt 670 000 kronor vid ingången av år 2018.

Granskningen visar att landstingsstyrelsen år 2018 inte förvaltade stiftelserna på ett ändamålsenligt sätt. Det fanns exempelvis inga beslut om hur administrationen skulle vara organiserad på tjänstemannanivå. Det saknades också beslutade rutiner och instruktioner för hur beredningen inför beslut om utdelningar skulle gå till. Inte heller följde landstingsstyrelsen den förvaltningspolicy som gällde för hur pengarna skulle vara placerade. Av granskningen framgår även att landstingsdirektören inte hade genomfört det uppdrag han år 2016 fick från landstingsstyrelsen om att ansöka om permutation för två av stiftelserna. Först efter ett nytt beslut av landstingsstyrelsen i december 2018 skickade regiondirektören in en sådan ansökan.

Landstingsstyrelsens uppsikt

Vi vill uppmärksamma regionstyrelsen på att folkhögskolestyrelsen under år 2018 hade stora brister i förvaltningen av pengarna i en fond som var doneerade av Kempestiftelserna. Vår granskning visar att folkhögskolestyrelsens ordförande utan befogenhet beslutade att folkhögskolechefen fick förbruka alla pengar i fonden. Granskningen visar att folkhögskolechefen inte använde pengarna i enlighet med de riktlinjer Kempestiftelserna beslutat. Istället för att användas till stipendier för studieresor, projektarbeten m.m. till elever som ansökt om bidrag användes en stor del av pengarna till att renovera skolans lokaler, köpa in möbler m.m. Vid utgången av år 2018 var fondens kapital på 521 566 kronor helt förbrukade. Vi har till följd av bland annat dessa brister riktat anmärkning mot folkhögskolestyrelsen för otillräcklig styrning och kontroll. Vi har också föreslagit att fullmäktige inte ska ge folkhögskolestyrelsens ordförande ansvarsfrihet.

Rekommendationer till regionstyrelsen

Säkerställ att:

- Det finns en tydlig organisation för vilka funktioner eller enheter som har i uppdrag att hantera regionstyrelsens förvaltning av stiftelser.
- Det finns beslutade rutiner för förvaltningen av stiftelserna som omfattar:
  - Uppgifter om hur förvaltningen ska genomföras för att kraven i förvaltningspolicyn ska uppfyllas.

2019-04-15

- Hur patienter ska få kännedom om att det finns möjlighet att söka pengar från stiftelserna.
- Hur ansökningar ska diarieföras.
- Hur ansökningar ska beredas inför beslut om utdelningar.
- Hur beslut om utdelningar ska kommuniceras och diarieföras.
- Beslutad förvaltningspolicy efterlevs och att gällande placeringsriktlinjer för stiftelser utvärderas och uppdateras regelbundet.
- Det finns en dokumenterad rutin för att kontrollera om stiftelserna upprätthåller sin skattefrihet.
- Med anledning av folkhögskolestyrelsens brister i styrning och kontroll och i förvaltning av Kempefondens slöjdlinje rekommenderar vi att regionstyrelsen att stärker sin uppsikt över folkhögskolestyrelsen.

Vid revisorernas överläggning den 15 april 2019 beslöt revisorerna enhälligt att ställa sig bakom slutsatser och rekommendationer i detta missiv. Missiv och underliggande rapporter (Gr 5-6/2018) lämnar revisorerna för yttrande till regionstyrelsen och folkhögskolestyrelsen. Yttrande med uppgifter om verkställda och planerade åtgärder ska lämnas till revisionskontoret senast den 16 september 2019.

För landstingets revisorer

Christer Fessé
Ordförande

Bert Öhlund
Vice ordförande

Grundläggande granskning av förvaltningen av stiftelser och fonder

Rapport Gr 5/2018

Mars 2019
Eva Röste Moe, revisionskontoret
Diarienummer: REV 18-2018

Innehåll

1. SAMMANFATTANDE ANALYS.....	3
1.1. REKOMMENDATIONER TILL REGIONSTYRELSEN	3
1.2. REKOMMENDATIONER TILL FOLKHÖGSKOLESTYRELSEN.....	3
2. BAKGRUND	4
2.1. REVISIONSFRÅGOR.....	4
2.2. AVGRÄNSNINGAR	5
2.3. REVISIONSKRITERIER	5
2.4. METOD OCH GENOMFÖRANDE.....	5
3. IAKTTAGELSER UNDER GRANSKNINGEN.....	6
3.1. STIFTELSE FÖRVALTADE AV LANDSTINGSSTYRELSEN	6
3.1.1. HISTORIK OM FÖRVALTNINGEN	6
3.1.2. LANDSTINGSSTYRELSENS FÖRVALTNING AV STIFTELSENA	6
3.1.3. FÖRVALTNINGEN PÅ TJÄNSTEMANNANIVÅ	8
3.2. FOND FÖRVALTAD AV FOLKHÖGSKOLESTYRELSEN	10
3.2.1. HISTORIK OM FÖRVALTNINGEN	10
3.2.2. FOLKHÖGSKOLESTYRELSENS FÖRVALTNING AV FONDEN.....	10
3.2.3. FÖRVALTNINGEN PÅ TJÄNSTEMANNANIVÅ	11
4. SVAR PÅ REVISIONSFRÅGORNA	12
4.1. LANDSTINGSSTYRELSENS FÖRVALTNING	12
4.1.1. REKOMMENDATIONER TILL REGIONSTYRELSEN	13
4.2. FOLKHÖGSKOLESTYRELSENS FÖRVALTNING.....	13
4.2.1. REKOMMENDATIONER TILL FOLKHÖGSKOLESTYRELSEN.....	14
BILAGA 1	15

1. Sammanfattande analys

Varken landstingsstyrelsen eller folkhögskolestyrelsen förvaltade år 2018 stiftelser och fonder på ett ändamålsenligt sätt. Det fanns exempelvis inga beslut om hur administrationen av stiftelser och fonder skulle vara organiserad på tjänstemannanivå. Det saknades beslutade rutiner och instruktioner för hur beredningen inför beslut om utdelningar skulle gå till.

Varken landstingsstyrelsen eller folkhögskolestyrelsen följde den beslutade förvaltningspolicyen när det gäller hur pengarna skulle vara placerade. Landstingsstyrelsen gav år 2016 landstingsdirektören i uppdrag att ansöka om permutation för att få dela ut mer än bara avkastningen. Beslutet blev inte genomfört. Först efter ett nytt beslut av landstingsstyrelsen i december 2018 har regiondirektören skickat in en sådan ansökan.

Av vår granskning framgår också att folkhögskolestyrelsens ordförande, utan befogenhet, beslutade att folkhögskolechefen fick förbruka alla pengar i Kempefondens slöjdlinje. Granskningen visar att pengarna i fonden under år 2018 inte användes i enlighet med de riktlinjer Kempestiftelserna beslutat. Istället för att användas till stipendier för studieresor, projektarbeten m.m. till elever som ansökt om bidrag användes en stor del av pengarna till att renovera skolans lokaler, köpa in möbler m.m.

1.1. Rekommendationer till regionstyrelsen

Vi lämnar nedanstående rekommendationer till regionstyrelsen.

Regionstyrelsen bör säkerställa att:

- Det finns en tydlig organisation för vilka funktioner eller enheter som har i uppdrag att hantera förvaltningen av stiftelser och fonder.
- Det finns beslutade rutiner för förvaltningen av stiftelser och fonder som omfattar:
  - Hur fonderna ska förvaltas i enlighet med beslutad förvaltningspolicy.
  - Hur patienter ska få kännedom om att fonderna finns.
  - Hur ansökningar ska diarieföras.
  - Hur ansökningar ska beredas inför beslut.
  - Hur beslut ska kommuniceras och diarieföras.
- Det finns en dokumenterad rutin för att kontrollera om stiftelserna upprätthåller sin skattefrihet.

1.2. Rekommendationer till folkhögskolestyrelsen

Vi lämnar nedanstående rekommendationer till folkhögskolestyrelsen.

- Säkerställ, med hjälp av utbildningsinsatser, rutiner och kontroller att folkhögskolestyrelsens delegationsordning följs.
- Utred på vilket sätt folkhögskolestyrelsen ska hantera situationen med de utbetalda pengarna från Kempefondens slöjdlinje. En utgångspunkt bör vara att felaktiga utbetalningar ska återställas till fonden.

2. Bakgrund

Vid ingången av år 2018 var Västerbottens läns landsting förvaltare av fyra stiftelser och fonder med ett sammanlagt värde på drygt en miljon kronor. Pengarna var skänkta till landstinget genom gåvobrev eller testamenten.

Landstingsstyrelsen och folkhögskolestyrelsen är ansvariga för förvaltningen av dessa stiftelser och fonder. Under flera år har avkastningen varit låg eller obefintlig. Förvaltarens uppgift är att uppfylla ändamålet för respektive stiftelse och fond. Det vanligaste ändamålet är att dela ut medel baserat på avkastningen på förmögenheten. Den låga eller obefintliga avkastningen har lett till att förvaltaren under flera år inte kunnat göra några utdelningar.

Revisorerna har under flera år påtalat att förvaltningen av medlen inte följt beslutad förvaltningspolicy. Revisorerna har även påtalat att förvaltaren borde ansöka om permutation hos Kammarkollegiet eftersom den låga avkastningen medfört att förvaltaren inte har kunnat uppfylla stiftelsernas ändamål. En ansökan om permutation innebär att förvaltaren ansöker om tillstånd att förbruka stiftelsens tillgångar för det ändamål som framgår av stiftelsens stadgar.

En annan brist som tidigare uppmärksammats var att beslut om utdelning inte hade fattats i enlighet med landstingsstyrelsens delegationsordning.

Enligt stiftelselagen ska revisorer i den omfattning som följer av god revisionsred granska stiftelsers räkenskaper och årsredovisning, årsbokslut eller sammanställning samt stiftelsestyrelsens eller förvaltarens förvaltning. Landstingets revisorer granskar årligen förvaltningen av landstingets stiftelser och fonder. Revisorerna skriver därefter en revisionsberättelse för varje stiftelse och fond.

2.1. Revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma om landstingsstyrelsen och folkhögskolestyrelsen för år 2018 säkerställt en ändamålsenlig förvaltning av stiftelser och fonder.

För att besvara syftet har vi följt upp nedanstående revisionsfrågor.

Har landstingsstyrelsen och folkhögskolestyrelsen säkerställt att:

- Det finns en organisation för förvaltningen av stiftelser och fonder?
- Förvaltningen av stiftelser och fonder följer beslutad förvaltningspolicy?
- Det finns en dokumenterad rutin för hanteringen av utdelningarna?
- Det finns dokumenterade beslut för utdelningar?
- Besluten är fattade i enlighet med gällande delegationsordningar?
- Besluten är fattade i enlighet med stadgar?
- Det finns en rutin för att kontrollera om en tillräcklig utdelning gjorts för att upprätthålla skattefrihet för stiftelsen/fonden?

2.2. Avgränsningar

Granskningen omfattar inte stiftelsernas räkenskaper och årsredovisning, årsbokslut eller sammanställningar. Räkenskaper, årsredovisning, årsbokslut eller sammanställningar granskas av auktoriserad revisor från EY och presenteras i en separat rapport.

Granskningen avser räkenskapsåret 2018.

Granskningen omfattar nedanstående stiftelser och fonder:

- Samfond för bidrag till patienter vårdade vid NUS
- Willy Landsbergs stiftelse
- Johan Albert Marklunds frisängsfond
- Kempefondens slöjdlinje

2.3. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Vi kommer att utgå från nedanstående revisionskriterier:

- Stiftelselagen
- Stiftelseurkund/stadgar
- Skatteverkets skatteregler för stiftelse

2.4. Metod och genomförande

Vi har granskat beslutsunderlag och protokoll. Vi har även genomfört intervjuer med ekonom, controllers och handläggare som hanterat ansökningar och ärendebereidning inför beslut om utdelning. Dessutom har vi gjort avstämningar med regionens jurist, folkhögskolestyrelsens f.d. ordförande samt folkhögskolechefen.

3. Iakttagelser under granskningen

Avsnittet är indelat i två delar. Avsnitt 3.1 handlar om de tre stiftelserna som förvaltats av landstingsstyrelsen. Avsnitt 3.2 handlar om den fond som förvaltats av folkhögskolestyrelsen.

3.1. Stiftelser förvaltade av landstingsstyrelsen

Landstingsstyrelsen har ansvar för att förvalta nedanstående tre stiftelser:

- Johan Albert Marklunds frisängsfond
- Samfond för bidrag till patienter vårdade vid NUS
- Willy Landsbergs stiftelse

3.1.1. Historik om förvaltningen

År 2003 beslutade Kammarkollegiet om permutation för stiftelsen Johan Albert Marklunds frisängsfond. Av Kammarkollegiets beslut framgick att stiftelsen fick förbruka både kapital och avkastning.

Landstingsstyrelsen beslutade den 5 april 2016 att ge landstingsdirektören i uppdrag att ansöka om permutation för stiftelserna Samfond för bidrag till patienter vårdade vid NUS och Willy Landsbergs stiftelse.

Hösten år 2018 uppmärksammade ekonomifunktionen att landstingsdirektören inte hade lämnat in någon ansökan om permutation. Redovisningschefen skrev därefter fram ett nytt ärende till landstingsstyrelsen. I december 2018 beslutade landstingsstyrelsen om att ge regiondirektören i uppdrag att ansöka om permutation för Samfonden och Willy Landsbergs stiftelse. Ansökan gällde ändring av bestämmelserna om utdelning för dessa två stiftelser. Man ville få möjlighet att förbruka såväl kapital som avkastning eftersom man under flera års tid inte kunnat dela ut några medel när räntorna varit låga.

3.1.2. Landstingsstyrelsens förvaltning av stiftelserna

I oktober 2014 beslutade landstingsstyrelsen om en förvaltningspolicy för landstingets stiftelser och fonder (VLL 1650:1–2014). Av policyn framgick att högsta möjliga avkastning skulle eftersträvas. Det långsiktiga målet var en avkastning på minst 2 procent över rullande femårsperioder. Auktoriserad revisor kommenterade i sin granskning (Gr 6/2018) att förvaltaren inte följt de gällande placeringsriktlinjerna. Vidare bedömde den auktoriserade revisorn att stiftelselagens bestämmelser om placeringsval inte efterlevts fullt ut eftersom förmögenheten inte varit placerad på ett godtagbart sätt.

Av riktlinjen framgick vidare att förvaltarna årligen skulle sammanställa en skriftlig redogörelse över det gångna årets placeringsverksamhet.

Vår granskning visar att det inte finns någon skriftlig redogörelse över det gångna årets placeringsverksamhet i stiftelserna. Respektive bokslut från stiftelserna visar ingående samt utgående balans enligt tabellerna nedan:

Stiftelse/Fond	Ingående balans år 2018	Avkastning	Förvaltningskostnad	Utgående balans år 2018
Samfond för patienter vårdade vid NUS	170 947 kr	0 kr	-14 780 kr	156 167 kr

Krav avseende utdelning i Samfundens stadgar:

Av den årliga avkastningen ska minst en tiondel tillföras fondens kapital. Specifikation finns i stadgar om hur avkastningen ska användas.

Stiftelse/Fond	Ingående balans år 2018	Avkastning	Förvaltningskostnad	Utgående balans år 2018
Willy Landsbergs stiftelse	484 879 kr	0 kr	-15 285 kr	469 594 kr

Krav avseende utdelning i stadgar för Willy Landsbergs stiftelse:

"Tillgångarna ska inom ramen för avsett ändamål placeras i fastighet, användas för inköp av för stadigvarande bruk avsedda inventarier eller på betryggande sätt göras räntebärande." Avkastningen ska disponeras för avsett ändamål. Ändamålet är att ge stöd till personer som behöver konvalescentvård som idag inte bekostas av allmänna medel.

Stiftelse/Fond	Ingående balans år 2018	Avkastning	Förvaltningskostnad	Utgående balans år 2018
Johan Albert Marklunds frisängsfond	14 507 kr	0 kr	-14 785 kr	-278 kr

Krav avseende utdelning i stadgar för Johan Albert Marklunds frisängsfond:

Stiftelsens tillgångar får användas i enlighet med frisängsbrevets ändamål för patienterna vid Skellefteå sjukhus. Efter permutation får stiftelsen förbruka såväl kapital som avkastning för ändamålet.

Beslut om utdelning och skattefrihet

Av landstingsstyrelsens delegationsordning (VLL 644:2-2017) framgår att landstingsstyrelsen delegerat till sitt arbetsutskott att besluta om utdelning ur fonderna: Willy Landsbergs stiftelse, Samfonden och J A Marklunds frisängsfond.

För år 2018 fanns inga beslut om utdelningar.

För att en stiftelse ska upprätthålla sin skattefrihet, måste stiftelsen eller fonden dela ut minst 80 procent av sin nettoavkastning (avkastning minus förvaltningskostnader). Bedömningen baseras på en period av cirka fem år.

Det saknas en dokumenterad rutin för att årsvis följa upp vilka utdelningar som gjorts för respektive stiftelse eller fond.

Vår kommentar

Efter genomförd granskning kan vi konstatera att landstingsstyrelsen inte följt den beslutade förvaltningspolicy avseende hur pengarna i fonderna hade placerats.

Vi noterar också att den förvaltningspolicy som landstingsstyrelsen beslutade om i oktober 2014 inte finns tillgänglig i landstingets ledningssystem.

3.1.3. Förvaltningen på tjänstemannanivå

Hantering av ansökningar

Under hösten 2018 fanns ett dokument "Fonder för patienter" tillgängligt på landstingets intranät. Dokumentet innehöll information om vilka fonder som fanns och hur patienter kunde ansöka om medel från dessa. Enligt dokumentet skulle ansökan kompletteras med läkarintyg samt kopia på självdeklaration vara inskickad till landstingets diarium senast den 31 december. Utbetalning från fonderna skulle enligt dokumentet genomföras under mars – april efterföljande år. I mars 2019 fanns detta dokument inte längre tillgängligt på landstingets intranät.

Det fanns inte heller någon information på landstingets externa webbplats om möjligheten för patienter att ansöka om bidrag från landstingets fonder.

Beredning av underlag och beslut om utdelningar

En verksamhetsutvecklare vid habiliteringscentrum har sedan år 2016 tagit emot ansökningar och berett underlag inför beslut om utdelning i landstingsstyrelsens arbetsutskott. Hösten år 2018 skrev verksamhetsutvecklaren en rutin för ärendeberedningen av ansökningarna. Av rutinen framgick att ansökningar som kommit in löpande under året skulle diarieföras i Platina.

Enligt rutinen skulle ekonomifunktionen göra en avstämning av fonderna i januari varje år och meddela vilken summa som fanns att dela ut för respektive fond. Den som handlägger ansökningarna skulle därefter göra en sammanställning över vilka som sökt och vilka fonder de var behöriga att söka ifrån.

Sammanställningen skulle enligt rutinen utgå från följande kriterier:

1. Stadgar
2. Ekonomisk situation
3. Underlag från profession
4. Grad av svårighet/funktionsnedsättning

Enligt verksamhetsutvecklaren gör handläggaren en sammanvägning av den sökandes ekonomiska situation och grad av funktionsnedsättning. Hur handläggaren värderat detta ska framgå av det underlag handläggaren lämnar till landstingsstyrelsens arbetsutskott inför beslut. Vid behov kan även professionen styrka graden av funktionsnedsättning hos de som ansöker.

När landstingsstyrelsens arbetsutskott beslutat om att bevilja eller avslå ansökningar ska handläggaren skicka ut beslut till de som ansökt. Vid avslag ska beslutsmotiveringen framgå.

Handläggaren ska enligt rutinen skicka kopior på beslutet till ekonomiavdelningen som sedan ska betala ut den beviljade summan efter att den som ansökt skickat in kvitto för sina utlägg.

Kopior på besluten ska också diarieföras på ärendet som därefter avslutas.

Diarieföring av ansökningar

Vår granskning visar att de ansökningar som kom in under år 2018 finns i landstingets diarium. Vi noterar att varje ansökning diariefördes som egna ärenden.

Hantering av ansökningar år 2018

Antalet ansökningar har varierat från år till år. För år 2018 registrerades fem ansökningar i landstingets diarium.

Under år 2018 fanns det inte någon avkastning att dela ut från Samfonden och Willy Landsbergs stiftelse. När det gällde stiftelsen Johan Albert Marklunds frisängsfond fanns visserligen ett kapital, men kapitalet var lägre än förvaltningskostnaderna varför utdelning ändå inte kunde göras. När vi avslutade denna granskning i mitten av mars 2019 fanns i diariet svar till fyra av de fem personer som ansökt om medel från stiftelserna. Av svarsbrev framgick att det saknades medel att betala ut. Enligt uppgift från handläggare vid kanslienheten hade man missat att skicka svar till den femte personen som ansökt om medel.

Vår kommentar

Vi noterar att det finns oklarheter i den rutin som tagits fram på tjänstemannanivå. Exempelvis är det inte tydligt i rutinen om det är något kriterium som väger tyngre än något annat när flera ansökningar ska vägas mot varandra i beredningen.

När ansökningarna diaries på olika diarienummer och inte under samma huvudärende är det svårt att få en överblick över vilka handlingar som kommit under året. Det uppstår då också en risk att man tappar bort ansökningar vilket också var fallet år 2018.

Ny organisation från år 2019

I slutet av år 2018 kontaktade handläggare vid habiliteringscentrum en handläggare vid landstingets kanslienhet och frågade om denna kunde överta handläggningen av de tre stiftelserna och fonderna. Detta har lett till att handläggningen för dessa stiftelser och fonder från första januari år 2019 flyttats från habiliteringscentrums handläggare till en handläggare på regionens kanslienhet. Det finns inga dokumenterade beslut om denna förändring.

3.2. Fond förvaltd av folkhögskolestyrelsen

Folkhögskolestyrelsen ansvarar för förvaltningen av medlen i Kempefondens slöjdlinje.

3.2.1. Historik om förvaltningen

Vi har funnit dokumentation från år 1995 där det framgick att landstinget gjort en överenskommelse med Kempestiftelsen i Örnsköldsvik om riktlinjer för hur fondens medel skulle användas. Av riktlinjerna framgick bland annat att den som ansökte om medel från fonden skulle vara elev vid Vindelns folkhögskola. Vidare framgick att rektor fick tillstyrka eller avstyrka stipendieansökan efter hörande av kollegiet, samt att stipendiaten skulle lämna rapport till rektor med ekonomisk redovisning av hur stipendiet hade använts.

Folkhögskolestyrelsen har sedan dess förvaltat Kempefondens slöjdlinje som en stiftelse. Varje år har folkhögskolestyrelsen redovisat ett bokslut för fonden. Fonden har dock aldrig blivit registrerad som en stiftelse i Länsstyrelsens stiftelseregister.

3.2.2. Folkhögskolestyrelsens förvaltning av fonden

Bokföringsnämnden har föreskrifter om hur ändamålsbestämda medel ska redovisas i bokföringen¹. Enligt dessa föreskrifter ska ändamålsbestämda medel redovisas som en egen post i eget kapital.

År 2017 fanns medlen från Kempefonden på ett särskilt bankkonto i Nordea bank. Detta konto stängde landstingets ekonomifunktion år 2017 och pengarna flyttades över till landstingets konto i Swedbank.

Enligt folkhögskolestyrelsens protokoll från februari 2018 pågick ett utredningsarbete runt Kempefonden. Styrelsen beslutade vid detta sammanträde att ge folkhögskolans ekonom rätt att starta ett nytt bankkonto för Kempefondens medel.

Tjänstemannautredning om hur fonden skulle hanteras

I maj 2018 gjorde landstingets redovisningschef och jurist en utredning om Kempefondens slöjdlinje. En controller från landstingets ekonomistab skickade efter denna utredning ett e-brev till folkhögskolechefen och folkhögskolans ekonom. Enligt e-brevet var juristens råd att använda pengarna i fonden utifrån den intention som fanns från Kempestiftarna. Vidare fick folkhögskolechefen rådet att antingen be folkhögskolestyrelsen att besluta om hur pengarna skulle nyttjas på bästa sätt eller att be styrelsen delegera till folkhögskolechefen att besluta om hur fondens medel skulle nyttjas.

Delegationsbeslut från folkhögskolestyrelsens ordförande

Den 7 juni 2018 gav folkhögskolestyrelsens ordförande befogenhet till folkhögskolechefen att besluta om hur Kempefondens medel skulle användas. Delegationen innehöll inte några restriktioner eller beloppsgränser. Enligt folkhögskolestyrelsens delegationsordning hade styrelsens ordförande inte

---

¹ BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3) » Kapitel 36 – Särskilda regler för stiftelser och företag som drivs under stiftelseliknande former

befogenhet att ge den beslutsrätten till folkhögskolechefen. Av granskningen framgår att styrelsens ordförande inte anmälde sitt beslut till folkhögskolestyrelsen.

3.2.3. Förvaltningen på tjänstemannanivå

Vår granskning visar att folkhögskolans ekonom inte öppnade något nytt konto för Kempefondens slöjdlinje. Av tabellen nedan framgår att folkhögskolechefen år 2018 beslutade om att förbruka samtliga pengar i fonden.

Fond	Ingående balans år 2018	Utgående balans år 2018	Krav avseende utdelning i stadgar
Kempefondens slöjdlinje	521 566 kr	0 kr	<p>Fonden skulle användas till stipendier åt elever vid Vindelns folkhögskola. Fonden kunde även användas för projektarbete där utrustning av mindre omfattning kunde ingå.</p> <p>Elev vid Vindelns folkhögskola kunde söka stipendium från fonden för studieresa, studiebesök, deltagande i seminarium, konferens, kurs eller projektarbete m.m. Elev skulle lämna sin ansökan till rektor med beskrivning av projekt och finansieringsplan. Om flera elever deltog i ett specialarbete skulle varje enskild elev lämna in en egen ansökan.</p> <p>Rektor skulle efter hörande av kollegiet tillstyrka eller avstyrka stipendieansökan. Om rektor tillstyrkte skulle även beloppet anges.</p> <p>Efter genomförd resa, studiebesök etc. skulle eleven lämna en rapport till rektor med ekonomisk redovisning.</p>

Enligt en specifikation från folkhögskolans ekonom användes pengarna exempelvis till renovering av folkhögskolans lokaler, möbler för inredning samt diverse inköp till Vindelns folkhögskola som motorsågar och datorer m.m. Av specifikationen framgick att 20 000 kronor av fondens medel använts för utdelning av Vindelns folkhögskolas design och hantverksstipendium. Se mer i bilaga 1.

Vår kommentar

Vi bedömer att folkhögskolestyrelsens ordförande inte hade befogenhet att ge folkhögskolechefen rätt att besluta om hur pengarna i Kempefondens slöjdlinje skulle delas ut och förbrukas. Under år 2018 beslutade folkhögskolechefen att förbruka samtliga pengar i fonden. Vi bedömer att en stor del av dessa pengar inte användes i enlighet med stiftarnas intentioner.

4. Svar på revisionsfrågorna

Vår bedömning efter genomförd granskning är att varken landstingsstyrelsen eller folkhögskolestyrelsen har säkerställt en ändamålsenlig förvaltning av stiftelser och fonder. Bedömningen bygger på nedanstående iakttagelser.

4.1. Landstingsstyrelsens förvaltning

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har landstingsstyrelsen säkerställt att det finns en organisation för förvaltningen av stiftelser och fonder?	Nej	Det finns inga beslut om hur organisationen ska se ut. I praktiken har en handläggare vid habiliteringscentrum hanterat administrationen av de stiftelser och fonder landstingsstyrelsen förvaltar. En controller vid ekonomistaben har även varit delaktig genom att göra årliga avstämningar och bokslut. Från år 2019 har administrationen flyttats från habiliteringscentrum till regionens kanslienhet. Det saknas dokumenterade beslut om denna förändring i förvaltningsorganisationen.
Har landstingsstyrelsen säkerställt att förvaltningen av stiftelser och fonder följer beslutad förvaltningspolicy?	Nej	Det har inte varit någon avkastning på förvaltade stiftelser och fonder under år 2018. Därmed bedömer vi att förvaltningen inte följer policyn.
Har landstingsstyrelsen säkerställt att det finns en dokumenterad rutin för hanteringen av utdelningarna?	Nej	Det finns en rutin för hanteringen av ansökningar och beredning av underlag inför beslut i landstingsstyrelsens arbetsutskott. Rutinen är dock framtagen på tjänstemannanivå. Rutinen har inte godkänts av landstingsstyrelsen.
Har landstingsstyrelsen säkerställt att det finns dokumenterade beslut för utdelningar?	-	Ej aktuellt då det inte funnits någon avkastning att besluta om för år 2018.
Har landstingsstyrelsen säkerställt att besluten är fattade i enlighet med gällande delegationsordningar?	-	Ej aktuellt se ovan.
Har landstingsstyrelsen säkerställt att besluten är fattade i enlighet med stadgar?	-	Ej aktuellt se ovan.
Har landstingsstyrelsen säkerställt att det finns en rutin för att kontrollera om en tillräcklig utdelning gjorts för att upprätthålla skattefrihet för stiftelsen/fonden?	Nej	Det saknas en rutin som säkerställer en översikt över årliga beslutade utdelningar per stiftelse och fond.

4.1.1. Rekommendationer till regionstyrelsen

Vi lämnar nedanstående rekommendationer till regionstyrelsen.

Regionstyrelsen bör säkerställa att:

- Det finns en tydlig organisation för vilka funktioner eller enheter som har i uppdrag att hantera förvaltningen av stiftelser och fonder.
- Det finns beslutade rutiner för förvaltningen av stiftelser och fonder som omfattar:
  - Hur fonderna ska förvaltas i enlighet med beslutad förvaltningspolicy.
  - Hur patienter ska få kännedom om att fonderna finns.
  - Hur ansökningar ska diarieföras.
  - Hur ansökningar ska beredas inför beslut.
  - Hur beslut ska kommuniceras och diarieföras.
- Det finns en dokumenterad rutin för att kontrollera om stiftelserna upprätthåller sin skattefrihet.

4.2. Folkhögskolestyrelsens förvaltning

Revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har folkhögskolestyrelsen säkerställt att det finns en organisation för förvaltningen av stiftelser och fonder?	Nej	Folkhögskolestyrelsen beslutade i februari 2018 om att upprätta ett särskilt konto för fondens kapital. Beslutet har inte verkställts. Istället har fondens medel förbrukats utan samråd med styrelsen.
Har folkhögskolestyrelsen säkerställt att förvaltningen av stiftelser och fonder följer beslutad förvaltningspolicy?	Nej	Eftersom fonden är förbrukad finns ingen avkastning.
Har folkhögskolestyrelsen säkerställt att det finns en dokumenterad rutin för hanteringen av utdelningarna?	Nej	Rutin saknas.
Har folkhögskolestyrelsen säkerställt att det finns dokumenterade beslut för utdelningar?	Nej	Beslut saknas.
Har folkhögskolestyrelsen säkerställt att besluten är fattade i enlighet med gällande delegationsordningar?	Nej	Ordförande hade enligt delegationsordningen inte rätt att delegera beslut om att förbruka fondens medel.
Har folkhögskolestyrelsen säkerställt att besluten är fattade i enlighet med stadgar?	Nej	Vår bedömning är att fondens medel inte är förbrukade i enlighet med Kempestiftarnas intentioner.
Har folkhögskolestyrelsen säkerställt att det finns en rutin för att kontrollera om en tillräcklig utdelning gjorts för att upprätthålla skattefrihet för stiftelsen/fonden?	-	Frågan är inte aktuell eftersom fondens medel har förbrukats under året.

4.2.1. Rekommendationer till folkhögskolestyrelsen

Vi lämnar nedanstående rekommendationer till folkhögskolestyrelsen.

- Säkerställ, med hjälp av utbildningsinsatser, rutiner och kontroller att folkhögskolestyrelsens delegationsordning följs.
- Utred på vilket sätt folkhögskolestyrelsen ska hantera situationen med de utbetalda pengarna från Kempefondens slöjdlinje. En utgångspunkt bör vara att felaktiga utbetalningar ska återställas till fonden.

Umeå den 13 mars 2019

Eva Röste Moe
Certifierad kommunal revisor
Region Västerbotten

Bilaga 1

Konto: 5049 k-ställe:13203		Spetskompetens inom olika områden kring slöjd
2300722929 SUROLLE	16 000,00 kr	
2300759792 Bildhuggeri O Förgyllning	16 910,00 kr	
2300759848 Vitvaruspecialisten I Umeå	2 423,20 kr	
2300760770 Målarflickan Decorativ Arts	500,00 kr	
2300764959 Smia Konstsmide	9 450,00 kr	
2300772175 Annas N&T	4 963,00 kr	
2300875252 Smia Konstsmide	8 100,00 kr	
	58 346,20 kr	
Konto 5812 k-ställe 13200		
22809819 stipendium	20 000,00 kr	
	20 000,00 kr	
Konto: 5799 k-ställe: 13203		Upprustning av smedjan med bland annat innertak
2300745797 Vindelsnickaren AB	43 800,00 kr	
	43 800,00 kr	
Konto: 6411 k-ställe: 13203		Service av olika maskiner
2300730546 Åke Landström Träsvarvning	320,00 kr	
2300742212 PL Småmaskinservice AB	20 997,60 kr	
2300745776 Stensjöns Smedja	2 607,00 kr	
2300750902 Sikeå Måleri och Byggnadsvå	1 600,50 kr	
2300758391 Clas Ohlson AB	1 436,00 kr	
2300759793 Bildhuggeri O Förgyllning	3 456,00 kr	
2300818242 Bygma Gruppen AB	1 929,64 kr	
2300818724 Julia Postorder AB	1 319,58 kr	
2300825730 Bygma Gruppen AB	1 929,64 kr	
2300833796 Bygma Gruppen AB	261,06 kr	
2300834758 Slöjd-Detaljer AB	360,00 kr	
2300835365 Umeå Färg O Tapet AB	9 500,00 kr	
2300848142 PL Småmaskinservice AB	472,80 kr	
2300868496 Robert Matton AB	152,00 kr	
2300869785 Gården & Persson AB	7 284,75 kr	
2300870625 Nymans Byggnadsvård och Sr	500,00 kr	
2300874371 JM:s Plåt & Mek AB/Barnseså	6 400,00 kr	
	60 526,57 kr	
Konto: 6811 k-ställe: 13203		Entré- reseavgift till stockholms-, jämtlands och lyckeboresan för slöjdarna
2300688101 Lermakeriet i Valbo AB	3 150,00 kr	
2300696122 Företagsresor I Umeå AB	29 307,08 kr	
2300708406 Företagsresor I Umeå AB	1 286,34 kr	
2300709667 Julius Biljettservice AB	1 207,77 kr	
2300719755 Skeppsholmens folkhögskola	1 000,00 kr	
2300740317 Stockholmsmässan AB	1 888,00 kr	
2300781067 Jamtli	6 142,86 kr	
2300784137 Cafe Sommarängen HB	566,00 kr	
2300794973 Företagsresor I Umeå AB	2 387,70 kr	
2300841834 Umeå Barnensdagsförening	2 000,00 kr	
	48 935,75 kr	
Konto: 6413 K-ställe: 13200		Till inredningsprojekt stora samlingshallen
2300713549 Input interiör Nord AB	113 521,00 kr	
2300715929 Umeå Musikanten AB	41 757,60 kr	
2300724505 Input interiör Nord AB	48 125,00 kr	
	203 403,60 kr	
Konto: 6413 K-ställe: 13205		Till inredningsprojekt lycksele
2300780346 IKEA Business AB	44 855,20 kr	
2300784147 IKEA Business AB	9 383,93 kr	
2300823481 Inrego AB	39 784,75 kr	
	94 023,88 kr	
Total summa:	529 036,00 kr	

Grundläggande granskning av stiftelser och fonder - årsbokslut

Rapport Gr 6/2018

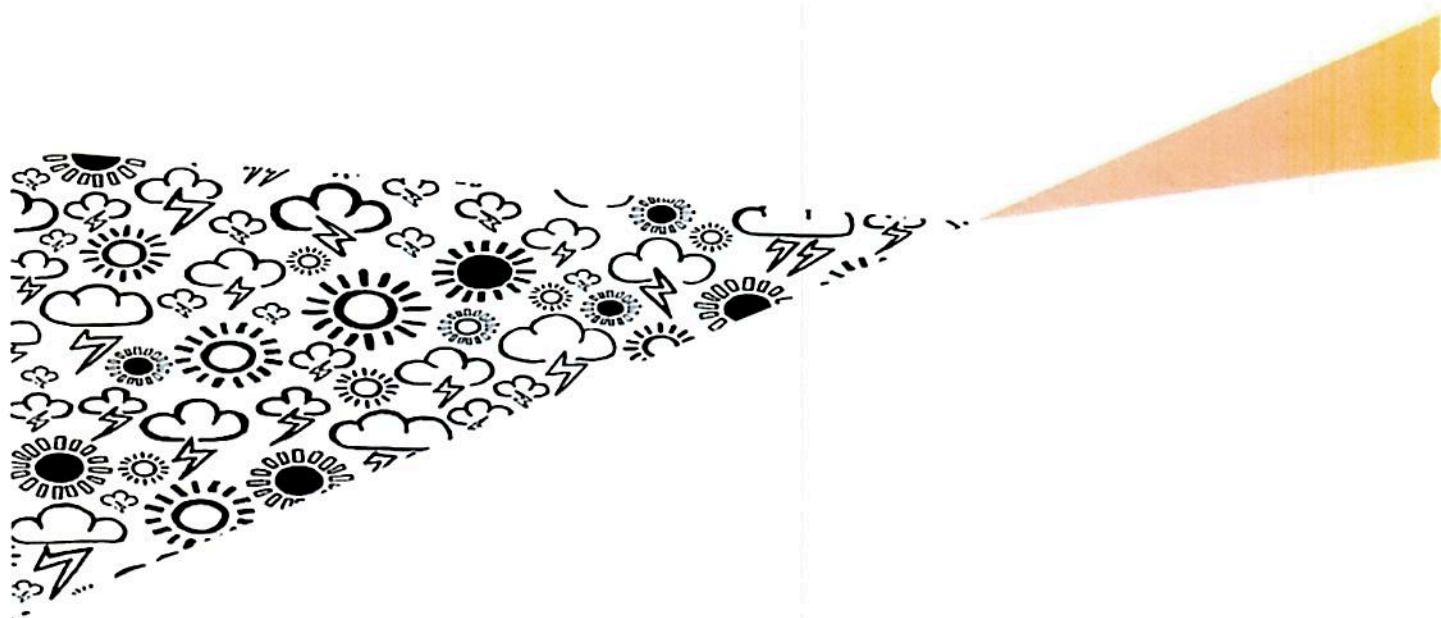

Mars 2018
Malin Westerberg Blom, EY
Diarienummer: REV 18-2018

Revisionsrapport 2018
Genomförd på uppdrag av revisorerna
mars 2018

Västerbottens läns landsting

Granskning av stiftelser och fonder 2018

EY

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund	3
2.2. Syfte och avgränsning	3
2.3. Ansvarig nämnd.....	3
2.4. Metod och genomförande	3
3. Granskning av stiftelser och fonder	4
3.1. Översikt 2018 och de senaste fem åren.....	4
3.2. Stiftelser och fonder som inte är bokföringsskyldiga.....	5
4. Bedömning	7
4.1. Bedömning	7
4.2. Våra rekommendationer.....	8

Bilagor:

Bilaga 1 Källförteckning

1. Sammanfattning

Ernst & Young har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Västerbottens läns landsting granskat stiftelser och fonder förvaltade av landstinget. Syftet med granskningen har varit att för de stiftelser som behöver en revisor och där landstingets revisorer är valda samt för de stiftelser som behöver en auktoriserad eller godkänd revisor enligt Stiftelselagen biträda med granskning av dessa stiftelser.

För var och en av stiftelserna och fonderna har förvaltaren upprättat en sammanställning. Vår bedömning är i allt väsentligt att räkenskaperna är rättvisande och att sammanställningen upprättats i enlighet med stiftelselagen.

I vår granskning har vi gjort noteringar kring förvaltarens efterlevnad av placeringsriktlinjer för stiftelserna och fonderna. Avkastningen är noll under 2018 och beror på att stiftelsernas och fondernas tillgångar till 100 % utgörs av likvida medel. Över den senaste femårsperioden har samtliga haft en låg men positiv avkastning. I och med att administrativa kostnader debiteras, medför det dock en negativ nettoavkastning (se tabell 1 och 2).

Vid vår granskning har vi inga noteringar gällande avkastningen mot bakgrund av debitering av administrativa kostnader samt den låga marknadsräntan. Vi noterar däremot att förvaltaren i stiftelserna brustit vad gäller sin förvaltning av stiftelserna genom att inte följa de gällande placeringsriktlinjerna. Där framgår att max 10 % av stiftelsernas eller fondernas tillgångar får utgöras av likvida medel. Vid vår granskning har framkommit att samtliga stiftelsers/fonders tillgångar utgörs till 100 % av likvida medel vilket därmed går emot gällande riktlinjer. Vi bedömer att stiftelselagens bestämmelser om placeringsval inte efterlevs fullt ut, då förmögenheten enligt lagen ska vara placerad på ett godtagbart sätt. Enligt praxis innebär det att förmögenheter ska placeras på ett sådant sätt att så hög avkastning som möjligt uppnås med så låg risk som möjligt.

Någon utdelning av stiftelsernas och fondernas medel har inte beslutats under året. Samtliga stiftelser och fonder haft negativ nettoavkastning under 2018 och för femårsperioden, varför kravet på skattefrihet bedöms uppfyllas.

I vår granskning har vi tagit del av protokollfört beslut gällande ansökan om permutation för stiftelserna Samfond för patienter vårdade vid Norrlands Universitetssjukhus och Willy Landsbergs stiftelse. Ansökan om permutation för stiftelserna avser ändring av bestämmelserna om utdelning och har skickats in till Kammarkollegiet. Förslaget är att föreskrifterna ändras till att "stiftelsernas tillgångar får användas för utdelning". Något besked från Kammarkollegiet har ej erhållits, varför ingen utdelning från fonden/stiftelsen genomförts i väntan på beslut. Till följd av den negativa nettoavkastningen har inte heller någon utdelning från stiftelsen Johan Albert Marklunds fristängsfond beslutats.

Efter utförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till förvaltaren:

- ▶ Säkerställ att placering av stiftelsernas tillgångar efterlever gällande placeringsriktlinjer och att avkastningen är placerad på ett godtagbart sätt för att generera avkastning
- ▶ Säkerställ att gällande placeringsriktlinjer för stiftelser och fonder utvärderas och uppdateras regelbundet.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Västerbottens läns landsting är förvaltare för ett antal stiftelser och fonder. Varje år ska en stiftelses årsredovisning, årsbokslut eller sammanställning granskas av en revisor.

Till revisorer för dessa stiftelser och fonder har revisorer vid landstingsrevisionen utsetts. För sådana stiftelser som dessutom behöver en auktoriserad eller godkänd revisor har revisorerna vid Västerbottens läns landsting fått uppdraget att själva besluta om att tillsätta sådana för respektive stiftelse.

Mot bakgrund av ovanstående har revisorerna beslutat att genomföra denna granskning.

2.2. Syfte och avgränsning

Granskningens övergripande syfte är att granska stiftelsens bokföring, årsredovisning eller sammanställning samt förvaltarens förvaltning, vilket syftar till att ge underlag för den revisionsberättelse som vald revisor ska lämna. Utgångspunkten för granskningen är föreskrifter i stiftelselagen, bokföringslagen och i förekommande fall stiftelseförordnande/stiftelseurkund/stadgar samt årsredovisningslagen.

Utifrån rapporten upprättas revisionsberättelser för samtliga stiftelser och fonder. Stiftelser och fonder ska undertecknas av landstingsrevisionens ordförande.

I uppdraget ingår att koordinera granskningen, så att revisionsberättelserna ska kunna lämnas i tid inför slutrevisionsmöte i Västerbottens läns landsting.

Vår granskning enligt ovan omfattar inte någon större utredning av eventuella skattefrågor eller redovisningsfrågor för fonder/stiftelser. Granskningen omfattar inte heller en kontroll av huruvida eventuella stadgar är korrekta, utan uppdraget avser granskning av räkenskaper och årsbokslut.

2.3. Ansvarig nämnd

Granskningen omfattar följande stiftelser och fonder som förvaltas av landstingsstyrelsen:

- Samfond för bidrag till patienter vårdade vid NUS
- Stiftelsen Johan Albert Marklunds fristängsfond
- Willy Landsbergs stiftelse

2.4. Metod och genomförande

Vår granskning har genomförts i enlighet med ISA (International standards of auditing), vilket är det regelverk som styr den auktoriserade revisorns granskning. Vi har även tagit del av protokoll och upprättad bokföring samt sammanställning för respektive stiftelse eller fond.

Vi upprättar detta kortfattade PM, med en kort sammanfattning av genomförda granskningsåtgärder och gjorda noteringar kring avvikelser. Dessutom kommer revisionsberättelser för dessa stiftelser att upprättas.

Slutrapportering genomförs skriftligt till de valda revisorerna och revisionschefen enligt överenskommen tidplan.

3. Granskning av stiftelser och fonder

Inledningsvis visas en översikt över granskade stiftelser och fonder. Resultatet av granskningen redovisas därefter, fond för fond. Sist i varje avsnitt lämnas vår bedömning.

3.1. Översikt 2018 och de senaste fem åren

Stiftelser regleras dels av stiftelselag och dels av stadgar, gåvobrev, testamenten eller annan handling som upprättats i samband med att medel avskiljs som en självständig förmögenhet att användas för ett bestämt ändamål. Nedanstående fonder, som förvaltas av Västerbotens läns landsting, har granskats. Nedan framgår bland annat hur eget kapital har förändrats under året.

Tabell 1 Översikt 2018

Stiftelser förvaldade av landstinget 2018	Ingående balans eget kapital	Avkastn. Kr	Avkastn. %	Utdelat	Utdelat i % av avkastn	Utgående balans eget kapital
Samfond för bidrag till patienter vårdade vid NUS	170 947	0	0,0%	0	0%	156 167
Willy Landsbergs stiftelse	484 879	0	0,0%	0	0%	469 594
Stiftelsen Johan Albert Marklunds frisångsfond	14 507	0	0,0%	0	0%	-278
Total	670 333	0	0,0%	0	0%	625 483

Förvaltarens uppgift är att uppfylla ändamålet för respektive stiftelse eller fond, vilket för samtliga av dessa är att dela ut medel baserat på avkastning på förmögenheten. För ovanstående stiftelser föreligger en skattefrihet, förutsatt att medlen används för det kvalificerade ändamålet och att utdelning görs med minst 80 % av erhållen nettoavkastning (avkastning minus förvaltningskostnader). Bedömningen baseras på en period av ca fem år.

Nedan redovisas en sammanställning över den senaste femårsperioden för total avkastning, total nettoavkastning och total utdelning.

Tabell 2 Översikt fem år

Översikt totalt 2014-2018	2014	2015	2016	2017	2018	Totalt kronor
Willy Landsbergs stiftelse						
Avkastning	2 598	2 599	0	0	0	5 197
Nettoavkastning	2 092	-7 051	-9 453	-19 663	-15 285	-49 360
Utdelning	2 598	0	0	0	0	2 598
Samfond för bidrag till patienter vårdade vid NUS						
Avkastning	1 032	1 033	158	0	0	2 223
Nettoavkastning	1 032	-7 717	-8 592	-18 955	-14 780	-49 012
Utdelning	1 030	1 032	0	0	0	2 062
Stiftelsen Johan Albert Marklunds frisångsfond						
Avkastning	262	16	0	0	0	278
Nettoavkastning	262	-8 734	-8 750	-19 160	-14 785	-51 167
Utdelning	14 300	39 047	0	0	0	53 347
Utdelat i % av nettoavkastn.	629%	-171%	0%	0%	0%	-39%

Vi kan av ovanstående konstatera att nettoavkastningen är negativ över den senaste femårsperioden för alla fonderna till följd av låg ränta och av att administrativa kostnader debiterats samt det faktum att placeringen av samtliga stiftelser/fonders tillgångar i likvida medel inte bidrar till att generera ett överskott i form av avkastning. Vi kan också konstatera att utdelningskravet för skattefrihet för alla uppfylls. Vid rapportens avlämnande har samtliga stiftelser stämts av mot bankbesked.

lakttagelser och bedömningar

Efter utförd granskning har vi inte gjort några noteringar vad gäller avkastning och utdelningskrav, med undantag för tillgångarnas placeringsform som successivt bidrar till att tillgångarna urholkas.

3.2. Stiftelser och fonder som inte är bokföringsskyldiga

De stiftelser som lyder under stiftelselagen och har tillgångar som överstiger 1 500 000 kronor är i lagens mening bokföringsskyldiga och ska därmed avsluta året med en årsredovisning i enlighet med Årsredovisningslagen. Vid bedömning av beloppsgränsen är utgångspunkten för bokföringsskyldighet 2018 bokslut per 2017-12-31. Tillgångarnas marknadsvärde ska därvid överstiga 1 500 000 kronor för att bokföringsskyldighet ska föreligga. Detta gäller inte någon av granskade stiftelser, vilka därmed inte är bokföringsskyldiga.

De stiftelser som inte är bokföringsskyldiga ska enligt gällande regler i Stiftelselagen (3 Kap 2§) föra räkenskaper över belopp som har inbetalats till eller utbetalats av stiftelsen.

Räkenskaperna ska avslutas med en sammanställning för varje räkenskapsår, där det ska framgå tillgångar och skulder vid räkenskapsårets början och slut samt inkomster och utgifter under räkenskapsåret. I sammanställningen ska även anges värdet av stiftelsens tillgångar (marknadsvärde) vid räkenskapsårets slut.

Vid vår granskning har vi kontrollerat huruvida ovanstående följs.

lakttagelser och bedömningar

Från och med 2015 görs bokföring i landstingets affärssystem, men i ett "eget företag", skilt från landstingets redovisning för följande stiftelser och fonder:

- Samfond för bidrag till patienter vårdade vid NUS
- Stiftelsen Johan Albert Markklunds fristängsfond
- Willy Landsbergs stiftelse

Vår bedömning är att man med denna ändring har åstadkommit att egen redovisning upprättas för dessa.

3.2.1. Willy Landsbergs stiftelse

Stiftelsens tillgångar uppgår enligt balansräkning per 2018-12-31 till 498 764 kr och är avstämda mot bankbesked. Under året har fondens kortfristiga skuld avseende avsättning för revisionskostnad 2017 ej blivit reglerad genom utbetalning till Västerbottens Läns Landsting. I år består fondens kortfristiga skulder därför både av 2017 och 2018 års avsättning för revisionskostnad om 29 170 kronor.

Under året har fonden ej redovisat några finansiella intäkter men förvaltningskostnader avseende bank- och registerhållningsavgift samt 2018 års revisionskostnad. Fondens totala förvaltningskostnader år 2018 uppgår till 15 285 kronor. Inga beslut om utdelning har fattats under året.

lakttagelser och bedömningar

Vår granskning har inte föranlett några noteringar.

3.2.2. Samfond för bidrag till patienter vårdade vid Norrlands Universitetssjukhus

Fondens tillgångar uppgår enligt balansräkning per 2018-12-31 till 185 327 kronor och är avstämde mot bankbesked. Under året har fondens kortfristiga skuld avseende avsättning för revisionskostnad 2017 ej blivit reglerad genom utbetalning till Västerbottens Läns Landsting. I år består fondens kortfristiga skulder därför både av 2017 och 2018 års avsättning för revisionskostnad om 29 160 kronor.

Under året har fonden ej redovisat några finansiella intäkter men förvaltningskostnader avseende registerhållningsavgift samt 2018 års revisionskostnad om totalt 14 780 kronor. Inga beslut om utdelning har fattats under året.

lakttagelser och bedömningar

Vår granskning har inte föranlett några noteringar.

3.2.3. Stiftelsen Johan Albert Marklunds frisängsfond

Stiftelsens tillgångar uppgår enligt balansräkning per 2018-12-31 till 28 892 kronor och är avstämde mot bankbesked. Under året har stiftelsens kortfristiga skuld avseende avsättning för revisionskostnad 2017 ej blivit reglerad genom utbetalning till Västerbottens Läns Landsting. I år består fondens kortfristiga skulder därför både av 2017 och 2018 års avsättning för revisionskostnad om 29 170 kronor.

Under året har fonden ej redovisat några finansiella intäkter men förvaltningskostnader avseende registerhållningsavgift samt 2018 års revisionskostnad. Fondens totala förvaltningskostnader år 2018 uppgår till 14 785 kronor. Inga beslut om utdelning har fattats under året.

lakttagelser och bedömningar

Vår granskning har inte föranlett några noteringar.

4. Bedömning

Nedan redovisas vår bedömning utifrån genomförd granskning och våra rekommendationer lämnas.

4.1. Bedömning

För var och en av stiftelserna och fonderna har förvaltaren upprättat en sammanställning. Vår bedömning är i allt väsentligt att räkenskaperna är rättvisande och att sammanställningen upprättats i enlighet med stiftelselagen.

I vår granskning har vi gjort noteringar kring förvaltarens efterlevnad av placeringsriktlinjer för stiftelserna och fonderna. Avkastningen är noll under 2018 och beror på att stiftelsernas och fondernas tillgångar till 100 % utgörs av likvida medel. Över den senaste femårsperioden har samtliga haft en låg men positiv avkastning. I och med att administrativa kostnader debiteras, medför det dock en negativ nettoavkastning (se tabell 1 och 2).

Vid vår granskning har vi inga noteringar gällande avkastningen mot bakgrund av debitering av administrativa kostnader samt den låga marknadsräntan. Vi noterar däremot att förvaltaren i stiftelserna brustit vad gäller sin förvaltning av stiftelserna genom att inte följa de gällande placeringsriktlinjerna. Där framgår att max 10 % av stiftelsernas eller fondernas tillgångar får utgöras av likvida medel. Vid vår granskning har framkommit att samtliga stiftelsers/fonders tillgångar utgörs till 100 % av likvida medel vilket därmed går emot gällande riktlinjer. Vi bedömer att stiftelselagens bestämmelser om placeringsval inte efterlevs fullt ut, då förmögenheten enligt lagen ska vara placerad på ett godtagbart sätt. Enligt praxis innebär det att förmögenheter ska placeras på ett sådant sätt att så hög avkastning som möjligt uppnås med så låg risk som möjligt.

Någon utdelning av stiftelsernas och fondernas medel har inte beslutats under året. Samtliga stiftelser och fonder har haft negativ nettoavkastning under 2018 och för femårsperioden, varför kravet på skattefrihet bedöms uppfyllas.

I vår granskning har vi tagit del av protokollfört beslut gällande ansökan om permutation för stiftelserna Samfond för patienter vårdade vid Norrlands Universitetssjukhus och Willy Landsbergs stiftelse. Ansökan om permutation för stiftelserna avser ändring av bestämmelserna om utdelning och har skickats in till Kammarkollegiet. Förslaget är att föreskrifterna ändras till att "stiftelsernas tillgångar får användas för utdelning". Något besked från Kammarkollegiet har ej erhållits, varför ingen utdelning från fonden/stiftelsen genomförts i väntan på beslut. Till följd av den negativa nettoavkastningen har inte heller någon utdelning från stiftelsen Johan Albert Marklunds fristängsfond beslutats.

Vid rapportens avlämnande har sammanställningar inte undertecknats av förvaltaren.

4.2. Våra rekommendationer

Efter utförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till förvaltaren:

- ▶ Säkerställ att placering av stiftelsernas tillgångar efterlever gällande placeringsriktlinjer och att avkastningen är placerad på ett godtagbart sätt för att generera avkastning
- ▶ Säkerställ att gällande placeringsriktlinjer för stiftelser och fonder utvärderas och uppdateras regelbundet.

Umeå den 20 mars 2018

Malin Westerberg Blom
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal revisor

Sara Wibron

Källförteckning

Stiftelselagen
Bokföringslagen
Huvudböcker ur Agresso för granskade stiftelser och fonder
Resultat- och balansräkningar
Verifikationer
Sammanställningar

